

LAITILA LUKKALA

Rautakautisen muinaisjännöksen koekaivaus
25.6. – 6.7.2007

Esa Mikkola

MUSEOVIRASTO

Arkeologian osasto

Arkisto- ja rekisteritiedot

Laitila Lukkala

Rautakautisen muinaisjännöksen koekaivaus 25.6. – 6.7.2007

Muinaisjännösrekisterin numero:	1000 00 0174
Tila 1:	Kappeli
Kiinteistörekisterin tunnus:	400-410-16-18
Omistaja:	Laitilan kaupunki
Tila 2 (Matias Turkkilan kuoppa):	Lukkala
Kiinteistörekisterin tunnus:	400-410-16-24
Omistaja:	Kerttu-Kaarina Lukkala
Röykkiöiden 1-4 sijainti:	PK 1131 11 Laitila p = 6761671 i = 3210169 z= 22 – 24 m mpy
Matias Turkkilan kuoppa	p = 6761731 i = 3210131
Kaivausjohtaja:	Esa Mikkola
Piirtäjä:	Riku Mönkkönen
Tutkimusavustajat:	Olli Kunnas
Kaivausalueiden yhteenlaskettu ala:	54 m ² + koekuopat
Selvitettävän alueen laajuus:	n. 8800 m ²
Tutkimuskustannukset:	26 000 €
Rahoittaja:	Laitilan kaupunki
Löydöt:	KM 36759:1-420
Kuvamateriaali:	
<i>Diapositiivit</i>	<i>61140:1-73</i>
<i>Mustavalkonegatiivit</i>	<i>145160:1-119</i>
Aiemmat tutkimukset:	1896 Theodor Schwindt ja Heikki Forström <i>inv.</i> 1955 Anna-Liisa Hirviluoto <i>inv.</i> 1984 Anna-Liisa Hirviluoto <i>tark.</i> 1985 Pertti Itkonen ja Esa Laukkanen <i>koekaiv.</i> 1987 Jari Sjölund <i>inv.</i> 1994 Sirkku Pihlman <i>inv.</i>
Aiemmat löydöt:	KM 2868 A:1-2 (mieikka ja kilvenkupura) KM 5392 (hevosenkenkäsolki) KM 22913:1-8 (mm. sirpin teräkatkelma ja keramiikkaa) KM 23091: 1-7 (merovingiaikaisia aseita)

Arkisto- ja rekisteritiedot

Karttaote 1: 10 000

Sisällysluettelo

1. Johdanto	2
2. Kaivauskohteen sijainti, ympäristö ja lähimmät muinaisjäännökset	4
3. Lukkalan tutkimushistoria.....	5
4. Näkyvät rakenteet	7
5. Kaivauksen käytännön toteutus	9
6. Kaivaushavainnot	11
7. Löydöt.....	15
8. Tulokset ja jatkotoimenpiteet	17
Kirjallisuutta ja lähteitä:	18
Karttaluettelo.....	18
Mustavalkonegatiiviluettelo	19
Diapositiiviluettelo	24

Kuvataulut

Kartat

LIITTEET

Makrofossiilianalyysi Santeri Vanhanen 2008

Luettelo poistetuista palaneen saven kappaleista

1. Johdanto

Museoviraston arkeologian osasto tutki Laitilan Lukkalan muinaisjäännösalueetta kahden viikon ajan 25.6. – 6.7.2007. Tämän lisäksi alueen yleiskarttaa täydennettiin vielä 17.7. ennen Laitilan Vainionmäen yleisökaivauksen alkua. Koekaivaustutkimusten tarkoituksena oli selvittää Naval Oy:n teollisuustontin ja -rakennuksen laajennuksen mahdollisuutta teollisuuslaitoksen länsipuoliselle entiselle niitty- ja peltoalueelle, jolta oli aikaisemmin saatu talteen rautakautisia löytöjä ja jossa Anna-Liisa Hirviluoto oli inventoinnissa vuonna 1955 havainnut seitsemän maasekaista röykkiötä. Koekaivausten tutkimuskustannuksista vastasi Laitilan kaupunki maanomistajana ja tulevana tontin myyjänä.

Tutkimusalue oli laaja ja haasteellinen. Lukkalasta on löydetty 1800-luvulta alkaen muinaisesineitä, mutta yhdenkään tarkkaa löytöpaikkaa ei tunneta. Lisäksi Anna-Liisa Hirviluodon, Jari Sjölundin (1987) ja Sirkku Pihlmanin (1994) inventointien tiedot röykkiöistä olivat ja tulkinanvaraisia. Kesällä 2007 alueen rehevä ja runsas kasvillisuus osaltaan vaikeuttivat havaintojen tekemistä.

Tutkimusalue sijaitsi Laitilan kaupungin omistaman tilan Kappeli (kiinteistötunnus 400-410-16-18) itäosassa. Kiinteistö on tutkittua aluetta huomattavasti laajempi. Tarkkoja tietoja myytäväksi suunnitellun alueen koosta tai tarkemmasta sijainnista ei kaivauksen kuluessa saatu Laitilan kaupungilta tai Naval Oy:ltä. Eräiden tietojen mukaan laajentumisalue olisi kattanut myös mäen eteläosan korkeimman kohdan alueen. Laitilan kaupungin keväällä 2007 toimittaman alustavan kartan perusteella suunnitellun laajentumisalueen sisällä ja reunoilla oli näkyvissä röykkiöitä ja kumpuja, joiden ajoittumista tai funktiota ei tunnettu. Osa röykkiöistä saattoi hyvinkin olla peräisin rautakaudelta, mutta osa voi olla muotoutunut myös myöhemmin historiallisella ajalla. Lännessä tutkittavaa aluetta rajasi etelä-pohjois -suuntainen, isojen siirtolohkareiden väliin rakennettu, noin 95 metriä pitkä kiviaita. Ensisijaisena selvityskohteena olivatkin röykkiöt näkyvinä rakenteina niiden luonteen ja ajoituksen selvittämiseksi. Myös välialueella sovittiin tehtäväksi tehdä koekuopitusta mahdollisten kulttuurijäännösten selvittämiseksi. Röykkiöiden välisiä alueita ehdittiin tutkia avoimilla koeoilla vain tontin eteläosassa, sillä kahden viikon kenttätyöaika ilman mahdollisuutta etukäteen kartoittaa tai edes tutustua alueeseen oli kaikin puolin riittämätön. Alueen maankäytön historian selvittämiseksi esityövaiheessa tutustuttiin pikaisesti myös alueen vanhaan kartta-aineistoon 1700- ja 1800-luvun maankäytön selvittämiseksi.

Kentällä koekaivausta johti allekirjoittanut. Piirtämis- ja valokuvaamisdokumentoinnista vastasi HuK Riku Mönkkönen, joka jälkityövaiheessa digitoi yleiskartan sekä taso- ja profiilikartat. Tutkimusavustajina toimi filosofian ylioppilas Olli Kunnas. Kaivajana toimivat Lauri Heikkilä, Päivi Jantunen, Susanna Kaske, Anu Kinnunen, Lassi Närväinen, Satu O’Ceallacháin, Ville Rohiola, Tiina Tuppurainen ja Santeri Vanhanen.

Helsingissä 23.4.2008

Esa Mikkola

2. Kaivauskohteen sijainti, ympäristö ja lähimmät muinaisjäännökset

Lukkalan muinaisjäännösalue, joka on Museoviraston ylläpitämässä kiinteiden muinaisjäännösten rekisterissä numerolla 1000 00 0174, sijaitsee Kodjalan kylämäen pohjoispuolella kohoavan Kalmanloukas-nimisen mäen länsi- ja lounaisosassa. Kodjalan kylämäen ja Kalmanloukkaan välissä kulkee Laitilasta Uuteenkaupunkiin vievä maantie, joka on rakennettu 1950- tai 1960-luvulla. Mäen eteläosassa sijaitsee Lukkala-tila, joka on vanha sotilasvirkatalo. Mäen itäosassa sijaitsee Suutilan-tila. Lukkalan päärakennuksen kaakkoispuolelle on rakennettu 1975 palloventtiilejä valmistavan Naval Oy:n tehdasrakennus, jota on laajennettu useaan otteeseen ilman tarpeellisia arkeologisia tutkimuksia.

Kalmanloukkaan länsipuolella virtaa Sirppujoki. Jokilaakso on vielä vanhemmalla rautakaudella muodostanut matalan ja vuonomaisen merenlahden, joka on kuivunut joenuomaksi viimeistään viikinkiajalle tultaessa. Alueen merovingiaikaisesta topografiasta saa hyvän käsityksen Vainionmäen kalmisto A:ta käsittelevässä kirjassa *Vainionmäki – a Merovingian Period Cemetery in Laitila, Finland* julkaistusta korkokuvakartasta (Purhonen 1996). Jokilaaksossa sijainnut Ruotjärvi, joka on kuivattu ilmeisesti vasta 1900-luvulla, on ulottunut Kalmanloukkaan reunoille asti. Lukkalan eteläpuolinen tasalakinen mäki kohoaa nykyisin 21-24 m mpy, joten alue on paljastunut merestä vasta pronssikauden loppupuolella.

Maaperä mäellä koostuu kalliomaasta eli peruskallion päällä on paikoin ohut kerros moreenia sekä savea. Peruskallio oli paikoin näkyvissä tutkimusalueen eteläosassa, jossa se muodosti jyrkkäreunanaisen tasanteen. Vanhan karttamateriaalin perusteella Kalmanloukkaan eteläosassa myös mäen lakialueet ovat olleet 1700- ja 1800-luvulla pieninä peltotilkkuina. Mäen rinteet ovat avointa viljelymaisemaa. Rinteiden maaperä on pääasiassa savea. Kalmanloukkaan eteläosan peltoalueet ovat olleet suunnilleen samoilla paikoilla kuin vuoden 1968 peruskartassa, joskin nyt tutkittu alue on siinä niittynä.

Lukkalaan vievän Riihenkalliontien varressa sijaitsee Ristenkömpä-niminen kalmisto, jota Ella Kivikoski kaivoi vuonna 1935. Mauri Lukkala oli löytänyt miekan, väkäsellisen keihäänkärjen, kilvenkupuran, paimensauvaneulan sekä kaksi veistä (KM 10074:1-6) soranotossa Ristenkömpästä. Työmies Helmer Virtanen oli löytänyt samalta paikalta miekan, keihäänkärjen, kilvenkupuran ja kuolaimet (KM 10074:7-10). Aiemmin Ristenkömpästä oli löytynyt miekan katkelma, keritsimet sekä kaksi keihäänkärkeä (KM 3575:1-3, Hämeen Museo N:o 1207:29). Kivikosken kaivauslöydöt (KM 10075:1-97) käsittävät samantyyppisiä esineitä kuin aiemmin löydetty. Löytöjen perusteella

Ristenkömpässä on ollut ainakin neljä merovingiajalle ajoittuvaa asehautausta. Osa kalmistosta saattaa olla vielä säilyneenä pellon ja Riihenkalliontien välisessä penkassa. Penkan ja pellon väliin on tosin kaivettu melko iso oja. Kohde on muinaisjäännösrekisterissä numerolla 1000 00 0106.

Lukkalan päärakennuksesta 250 m luoteeseen sijaitsee Kalmanloukas-niminen kohde, jossa on 1800-luvulla todettu matalia kiveyksiä. Vuoden 1994 inventoinnissa alueelta ei havaittu enää mitään merkkejä kiinteästä muinaisjäännöksestä. Kohde on muinaisjäännösrekisterissä numerolla 1000 00 0173. Sitä ei tarkastettu tämän kenttätyön yhteydessä.

3. Lukkalan tutkimushistoria

Lukkalan tilan alueelta on saatu talteen rautakautisia löytöjä jo 1800-luvulta lähtien. Vuonna 1892 maisteri Högman toimitti valtion kokoelmiin kahtena kappaleena löydetyn miekan terän sekä kilvenkupuran (KM 2868 A:1 ja 2). Pääluettelossa on niukasti tietoja esineiden löytöpaikasta, eikä mainittua verifikaattia etsinnöistä huolimatta löytynyt mikrofilmatusta aineistosta.

”Löydetty Uudenkirkon pitäjän Kodjalan kylän Lukkalan puustellin maalta läheltä taloa peltoa tehdessä Kankare [?] (Kivikaru) mäestä. Yhdessä tämän kanssa löydettiin myös seuraava kilven kupura. Hiiliä niitten ohessa löydetty. Löytö ollut isompi, mutta osa joutunut häviöön. Samasta paikasta ovat aikaisemmin pastori Härmälä ja opettaja Aalto tavanneet muinaiskaluja, jotka ovat toimittaneet museoon, kertoo Högman. Verif.”

Theodor Schwindt ja Heikki Forsström inventoivat Uudenkirkon eli Kalannin pitäjässä kesäkuussa 1896. Inventoinnissa tarkastettiin myös silloin vielä Uuteenkirkkoon kuuluneen Kodjalan kylän aluetta. Lukkalaan vievän tien varressa Raulan Vainionmäki-nimisessä paikassa oli ”korkeanlainen mäentörmä hautoinensa”. Forsström tarkoittanee Ristenkömpän kalmistoa ja siinä mahdollisesti silloin olleita painanteita, joita oli kuusi kappaletta. Lisäksi mäessä oli aidalla erotettu vanha kellari. Läheisen Suutilan talon pihapiirissä havaittiin kivikehällinen röykkiö, jonka arveltiin pian tulevan hävitetyksi. Matkaa jatkettaessa Suutilasta Lukkalaan havaittiin tien vasemmalla puolella neljä etelään kallistuvaa ”hautakuoppaa”. Lukkalassa inventoijille näytettiin ensin vahvaan perimätietoon perustuvana kirkonpaikkana joitakin talon lähellä olevia kiviä. Näihin tietoihin Forsström tuntui suhtautuvan melko varauksellisesti. Lukkalan tutkimushistorian kannalta merkittävä on kuitenkin seuraava tieto Heikki Forsströmin muistiinpanoissa:

”Kun tämä talonväen mielestä tärkeä muinaisjäännös [kirkonpaikka] oli ollut tarpeeksi tutkittavana, siirryttiin erästä paikkaa tarkastamaan, josta oli löytynyt näinä viime vuosina keihään kärki. Löytöpaikka oli aivan lähellä taloa pellossa, jossa törrötti muutamia isoja kiviä, näistä yhden vierestä oli mainittu keihäs löytynyt. Siinä sanottiin ennen olleen myös 'krooppia' eli haudantapaisia kuoppia, mutta ei näkynyt niistä jälkeäkään; ne olivat nyt kaikki – peltona. Mainittu keihäänteriä oli pajassa kiirastulen käynyt; sen rautaa näet piti koeteltaman, ja oli siitä silloin poltettu ja katkaistu kärki. Lopuskan raudasta lahjoitti isäntä museoon vietäväksi.”

Keihäänkärkeä ei kuitenkaan löydy Schwindtin 1896 laatimasta luettelosta (KM 3336), jossa samalle päänumerolle on luetteloitu Hallun Pietilän ja Kodjalan Pärkön kaivauslöytöjen lisäksi ostamalla hankittuja löytöjä Uudenkirkon alueelta mutta myös Iitistä ja Karjalankannakselta. Lukkala on kohdenumero 8 Schwindtin luettelossa.

Vuonna 1909 Lukkalasta saatiin valtion kokoelmiin iso pronssinen särmänuppinen hevosenkäsolki (KM 5392). Soljen kehä, joka on leveä, litteä ja kuusikulmainen, on katkennut kahteen osaan. Soljen toisessa nupissa on jäljellä hopealevykoristelua, toisesta koristelu on irronnut. Soljen neula puuttuu. Kustaa Kandelin löysi soljen syksyllä 1908 Lukkalan sotilasvirkatalon niitystä oja luodessaan.

Anna-Liisa Hirviluoto inventoi Laitilan aluetta vuonna 1955. Hän havaitsi Lukkalassa seitsemän maansekaista kumpua tai röykkiötä (inventointikertomuksen kohteet 199 – 205). Tietojen yhdistäminen nyt kartoitettuihin rakenteisiin on käytännössä hankalaa. Inventointikertomuksen liitekartan perusteella numerot 202 – 205 vastaavat röykkiöiden 1, 2 ja 3 sijaintia sekä kohteet 200 ja 199 suunnilleen röykkiön 10 sijaintia. Kohde 201 on sijainnut aivan Lukkalan pihapiirissä. Röykkiöiden silloin mitat eivät vastaa nyt kartoitettuja röykkiöitä.

Turun maakuntamuseo toteutti vuonna 1985 koekuopituksen Lukkalassa Naval Oy:n tontilla Pertti Itkosen ja Esa Laukkasen toimesta. Tutkimusraportissa kohde on nimellä Laitila Kodjala Isomäki (Naval Oy:n tontti). Koekaivausten syynä oli Naval Oy:n tehdashallin laajentumistarve. Koekuopituksena toteutetun tutkimuksen yhteydessä kartoitettiin neljä röykkiötä, jotka saivat kirjaintunnukset A – D. Näistä röykkiöt A ja B sijaitivat tehdasrakennuksen länsipuolella. Röykkiö C sijaitse tehdashallin lounaispuolella ja D sen itäpuolella piha-alueella. Tehdashallia 1970-luvulla rakennettaessa on ilmeisesti hävitetty kaksi röykkiötä. Erityisesti röykkiöstä C, joka sijaitsee mäen laen eteläosassa tavallaan samassa vyöhykkeessä röykkiöiden 1 – 4 kanssa, löytyi jokaisesta neljästä koekuopasta rautakautisia saviastianpaloja (löydöt on luetteloitu päänumerolle KM 22913). Röykkiön alueella ja sen pohjoispuolella havaittiin koekuopissa nokista tummaa hiekkaa. Likamaahavaintoja saatiin myös röykkiön D lähistöltä. Röykkiöön A ei koekuoppia tehty ja röykkiön B reunaan tehtiin vain yksi löydötön koeruutu. Kaiken logiikan mukaan koekaivaustutkimusten perusteella röykkiöt C ja D olisi pitänyt tutkia ympäristöineen arkeologisin kaivaustutkimuksin. Näin ei kuitenkaan tapahtunut ja Naval Oy:n tehdashallin sekä piha-alueen laajentaminen toteutettiin ilman arkeologisia jatkotutkimuksia. Röykkiöiden häviäminen tuli Museoviraston tietoon vasta keväällä 2007, kun intendentti Kaarlo Katiskoski tarkasti alueen uusimman laajennussuunnitelaman vuoksi. Tapahtumien kulusta on pyydetty selvitystä Laitilan kaupungilta.

Vuonna 1987 Jari Sjölund tarkasti Lukkalan rökkiöt Turun yliopiston *Lounais-Suomen rannikon varhaismetallikautisen hautarauniot* – projektin inventoinnin yhteydessä. Sirkku Pihlmanin Laitilan kaupungin alueen perusinventointi vuodelta 1994 ei tuonut uutta tietoa Lukkalan alueesta. Pihlman on jakanut Lukkalan kahteen kohteeseen 10.1 Lukkala ja 10.6 Naval Oy:n tontti.

Mahdollisesti Lukkalan alueelta peräisin olevia merovingiaikaisia aseita saatiin Kansallismuseon kokoelmiin lisää vuonna 1985, kun Kodjalan koulun opettaja Seppo Porkka ilmoitti kaupungin kulttuurisihteerille Jukka Vehmaalle koululla olevan kenkälaatikollinen vanhoja metalliesineitä. Laatikossa oli mm. lattealehtinen ango, väkäsellinen ruotokeihäänkärki, väkäsetön ruotokeihäänkärki, nuolenkärki ja ruodollinen veitsi (KM 23091:1-7). Esineet olivat olleet Kodjalan koululla ilmeisesti 1940-luvulta lähtien. Niiden löytötiedot ovat hyvin epämääräiset: tiedetään ainoastaan, että ”Lukkalan pojat” olivat tuoneet esineet koulun silloiselle opettajalle. Aseet saattavat olla hyvinkin peräisin Ristenkömpästä, jossa soranotto jatkui Ella Kivikosken kaivauksen jälkeen. Esineet ovat nykyisin deponoitu Turkuun.

4. Näkyvät rakenteet

Lukkalan tilasta lohkottu ja Laitilan kaupungille myyty alue on viljelystä pois jäänyttä katajakettoa sekä monivuotista kesantoa, jota peittivät lähes parimetriset horsmat ja nokkoset. Kasvillisuuden vuoksi alueesta oli hyvin hankala saada käsitystä. Alue oli kuitenkin täynnä matalia ojia ja erikäisiä kivikasoja ja rökkiöitä. Matalien ojien lisäksi alueen läpi kulkee koillisesta lounaaseen syvä, selvästi kaivinkoneella kaivettu oja. Ojan kaivamisen yhteydessä on vaurioitettu alueen länsiosassa sijaitsevaa noin 95 m pitkää kiviaitaa. Aita on rakennettu kolmen valtavan siirtolohkareen väliin. Aidan korkeus on noin puolitoista metriä. Leveyttä sillä on puolestatoista metristä kahteen ja puoleen metriin. Kiviaidan länsipuolista aluetta ei ehditty kartoittaa kunnolla, joten siellä voi olla lisää rökkiöitä.

Rökkiö 1 sijaitsee alueen kaakkoiskulmassa kasvavan suuren pitkäoksaisten männyn alla. Rökkiö on muodoltaan epäsäännöllisen soikea ja kooltaan mahdollisesti jopa 15 x 13 m. Männyn juurelle on kasattu noin 30 suurta kiveä, joissa on jokaisessa porattu reikä. Kivet saattavat olla peräisin teollisuustontilla 1980-luvulla toteutetusta laajennuksesta ja piha-alueen maisemoinnista, jolloin tuhottiin pari halkaisijaltaan noin 10 metristä rökkiötä. Itse teollisuustontti on kokonaisuudessaan vielä 1960-luvulla viljelyssä ollutta peltoa, jossa on ollut useita kiveyksiä, mahdollisesti ainakin osin peltoraunioita. Kivet on siirretty koneellisesti männyn juurelle valmiiksi koholla olevaan maastokohtaan. Kivien vuoksi rökkiön todellista kokoa tai muotoa on hankala määritellä. Männyn lounaispuolella sijaitseva maakivi voisi olla myös rökkiön silmäkivi. Männyn pohjoispuolelle rök-

kiön pohjoisreunaan tehdystä koepistosta löytyi kaksi palaa rautakautista keramiikkaa. Toisessa paloista oli nuorapainannekoristelua. Saviastian palassa oli merkkejä sekundäärisestä palamisesta. Röykkiön eteläreunaan tehdystä lapionpistosta ei tavattu löytöjä. Röykkiön itäpuolella kulkee matala pelto-oja ja röykkiön pohjoispuolella on matalaa epämääräistä kiveystä.

Männystä suoraan länteen on useita kaksi suurempaa siirtolohkarettä sekä muita isoja maakiviä, joista ainakin kahden eteläpuolelle näyttäisi kasatun kiviä. Mäntyä lähinnä olevan rapakiven eteläpuolelle tehdystä lapionpistosta saatiin talteen useita keramiikan kappaleita. Toinen koeojista (5024-5025/955-965) päätettiin vetää koepistokohdan yli. Mainitun rapakiven etelä- ja lounaispuolelle on kasattu **röykkiö 2**, joka on muodoltaan länsilounas – itäkoillinen -suuntainen pitkulainen soikio. Röykkiö on noin 6,5 m pitkä ja 3 metriä leveä. Kaivausalue 2:n pohjoisprofiilissa röykkiön 2 kohdalla oli runsaasti savitiivistettä. Röykkiön luonne ja ajoitus eivät ole selvillä.

Röykkiön 2 länsipuolella sijaitsee **röykkiö 3**, jonka yli kaivausalue 2 vedettiin. Röykkiö 3 on kasattu yhden suuren siirtolohkareen sekä muutaman pienemmän maakivien väliin. Röykkiö on muodoltaan soikea ja sen pituus akseli kulkee etelästä pohjoiseen. Röykkiön mitat ovat noin 6,5 m x 5,5 m. Röykkiöstä saatiin talteen erittäin runsaasti saviastian kappaleita sekä saviesineen katkelma, mutta mitään tarkemmin ajoittavaa ei röykkiöstä löydetty. Suurin osa röykkiöstä on katajien peitossa. Osa kiveyksestä vaikuttaa irtonaiselta. Röykkiö on perustettu maapohjalle. Röykkiön rakenteen tarkempi kuvaus löytyy kaivaushavaintojen esittelyn yhteydestä.

Röykkiö 4 sijaitsee röykkiöiden 2 ja 3 pohjoispuolella. Se on matala, muutaman keskikokoisen maakivien väliin kasattu, muodoltaan lähinnä soikea kiveys. Sen pituus akseli kulkee länsilounaasta itäkoilliseen. Röykkiön mitat ovat 9 x 6 metriä. Röykkiöön tehdystä lapionpistosta löydettiin saviastian palojen muruja ja palanutta savea, joita ei kuitenkaan otettu talteen. Röykkiön itäpäässä kasvaa laaja kataja. Naval Oy:n laajentumisalue ulottuu röykkiön 4 reunaan.

Röykkiön 4 itäpuolella sijaitsevat kaksi kalliopohjalle kasattu pientä röykkiötä. **Röykkiöt 5a ja 5b** lienevät peräisin pellonraivauksesta. Ne tuhoutuivat Naval Oy:n piha-alueen laajenuksessa keväällä 2008, joten niiden tarkempi luonne ja ajoitus jäävät arvoitukseksi. Röykkiö 5a oli kooltaan noin 4 x 6 metriä ja röykkiö 5 b oli kooltaan noin 5 x 3 metriä.

Röykkiön 4 länsipuolella sijaitseva **röykkiö 6** on muodoltaan soikea. Sen pituus akseli kulkee kaakosta luoteeseen. Röykkiön koko on noin 5 x 4 metriä. Röykkiön kiviä peittää paksu sammal, mutta maata ei juuri ole sen päälle kertynyt. Röykkiön yli vedettiin koeoja (kaivausalue 1). Röykkiöstä saatiin talteen mm. todennäköisimmin viikinkiaikaan ajoittuva turkoosi lasimassahelmi sekä rauta-

kuonaa. Röykkiö liittyyneen pikemminkin raudanvalmistukseen kuin hautaamiseen. Röykkiön rakenteen tarkempi kuvaus löytyy kaivaushavaintojen esittelyn yhteydestä.

Röykkiön 6 eteläpuolella sijaitsevassa **röykkiössä 7** oli selvä reunakehä. Röykkiö 7 oli niin matala, että se havaittiin vasta kaivausalueella 1 avattaessa. Kaivausalue sivuaa röykkiön itäreunaa. Röykkiöiden kohdalla maa oli selvästi nokisempaa kuin muualla. Reunakehä oli aseteltu peltomultakerroksen päälle. Röykkiö oli muodoltaan lähes pyöreä ja mitoiltaan noin 2,5 x 3 metriä.

Röykkiö 8 sijaitsee röykkiön 7 lounaispuolella. Se on muodoltaan lähinnä suorakaide ja siinä olevat kivet ovat osin jäkälän peitossa, mutta ne eivät ole sammaloituneet. Röykkiön koko on hieman alle 7 x 4 metriä. Röykkiö muodostaa mitä todennäköisimmin kiviäitaa varten paikalle tuotujen kivien kasan ja on siten aikaisintaan 1700-luvulta, mahdollisesti 1800-luvulta.

Röykkiön 8 lounaispuolella sijaitseva **röykkiö 9** on muodoltaan säännöllisen pyöreä. Matalan, pääosin suuren pylväskatajan alla sijaitsevan röykkiön halkaisija on noin 5 metriä. Röykkiöstä 9 länteen, tavallaan kiviaidan toisella puolella sijaitsevat **röykkiöt 11 ja 12** on rakennettu suurten rapakivisiirtolohkareiden varaan.

Röykkiö 10 sijaitsee edellä kuvattujen röykkiöiden muodostaman vyöhykkeen ulkopuolella kiviaidan pohjoispäässä Lukkalan tilan mailla. Röykkiön päällä kasvaa mm. villiintyneitä viinimarjapensaista. Röykkiö on säännöllisen pyöreä ja sen halkaisija on noin 10 metriä. Röykkiön luonnetta tai ajoitusta ei ole selvitetty. Matias Turkkilan kaivama kuoppa, josta paljastui merovingiaikaan ajoittuva polttokalmisto, sijaitsee vain kymmenen metriä röykkiön 10 länsireunasta länteen.

Lukkalan päärakennuksen päädyssä sijaitsevaa kellarinjäännöstä on pidetty perimätietoon perustuvan Kodjalan kappelin viinikellarina. Kohdetta ei tarkastettu tämän kenttätutkimuksen yhteydessä. Mikäli Lukkalassa on tosiaan sijainnut Kodjalan kylän keskiaikainen kappelinpaikka, on alueella myös keskiaikainen hautausmaa.

5. Kaivauksen käytännön toteutus

Kesän 2007 kaivauksella käytettiin itse luotoa koordinaatistoa, jossa X-akselin arvot kasvavat pohjoiseen ja Y-akselin arvot kasvavat itään eli kunkin ruudun koordinaattipisteinä toimii sen lounaiskulman koordinaatti. Koordinaatistoa ei ole sidottu valtakunnallisiin koordinaattijärjestelmiin. Kaivauksella käytettiin kartoituksessa arkeologian osaston takymetriä Geodometer 600 ja asemointipisteinä käytettiin seuraavia itse tehtyjä pisteitä:

AP1	x = 5000 Y = 1000 z = 24,19 m mpy
AP2	x = 5020 y = 1000 z = 24,49 m mpy
AP3	x = 5045 y = 1009 z = 23,79 m mpy
AP4	x = 5043 y = 943 z = 23,45 m mpy
AP5	x = 5036 y = 932 z = 23,33 m mpy

Kaivausalueet sijoitettiin siten, että kaivausalue 1 vedettiin tutkittavan alueen eteläosan peltona olleen alueen yli. Kaivausalue oli 40 metriä pitkä etelästä pohjoiseen kulkeva metrin levyinen koe-
oja. Se sijoittui koordinaattien 5001-5041/947-948 rajaamalle alueelle. Kaivausalue 2 sijoitettiin
kaivausalueen 1 itäpuolelle rökkiöön 3. Kaivausalue muodostui länsi - itä – suuntaisesta kymme-
nen metrin mittaisesta ja metrin levyisestä koeojasta, jonka keskikohdan pohjoispuolelle avattiin 2
x 2 metrin kokoinen laajennusalue. Kaivausalue 2 sijoittui koordinaattien 5024-5027/955-965 väli-
selle alueelle. Kaivausalueiden yhteenlaskettu koko oli näin ollen 54 m². Kaivausalueiden lisäksi
avattiin kahdeksan 50 x 50 cm koekuoppaa sekä tehtiin lapionpistoja.

Kaivaus toteutettiin molempien kaivausalueiden osalta tasokaivauksena. Kaivauskerros pyrittiin
pitämään kymmenen senttimetrin paksuisena kaivausalueella 1. Ohuemman kaivauskerroksen
käyttäminen ei olisi ollut järkevää käytettävissä olevan ajan puitteissa. Kaivausalueella 2 kaivaus-
kerrokset pyrittiin pitämään viiden senttimetrin paksuisena. Tasot nimettiin siten, että
pintaturvekerros sai numerotunnuksen 0. Tämän alta paljastunut ensimmäinen dokumentointitaso
oli siten taso 1. Sen alta kaivettiin kerrosta 1, jonka alta paljastui dokumentointitaso 2 ja niin edel-
leen. Dokumentointitaso oli siis kunkin kaivauskerroksen pinta. Tasot dokumentoitiin
valokuvaamalla ja piirtämällä mittakaavaan. Tasoja dokumentoitiin kaivausalueelta 1 neljä (tasot 1-
4) ja kaivausalueelta 2 kahdeksan (tasot 1-8). Lisäksi dokumentoitiin kaivausalueiden mielenkiin-
toisimmat profiilit sekä laadittiin kaivausalueiden pinta- ja pohjavaaituskartat. Yleiskartta laadittiin
heti kaivauksen alussa ja sitä täydennettiin koko kaivauksen ajan sekä myös Laitilan Vainionmäen
yleisökaivauksen yhteydessä. Kartat digitoitiin MapInfolla jälkityövaiheessa.

Löydöt otettiin talteen neliömetrin tarkkuudella kaivausalueilta 1 ja 2. Harvoille ajoittaville löydöille mitattiin tarkat koordinaatit. Irrotettu maa-aines seulottiin 4-6 mm silmäkoolla varustetuilla seuloilla. Matias Turkkilan kaivaman kuopan löydöt on luetteloitu ruudun 5110/906 löydöiksi, vaikka kuoppa oli suurempi kuin yksi neliometri. Suurin osa löydöistä saatiin talteen irtomaasta seulomalla. Kuopasta on dokumentoitu profiili (5111,77-5110,37/908,37-39), vaikka kuopan reunojen kunnollista suoristamista ja dokumentointia tai alueen tarkempaa tutkimista ei pidetty osastolla tarpeellisena. Kaivausjohtaja olisi tosin kovin halunnut avata kuopan ympärille pienen tutkimusalueen. Kuoppa päätettiin kuitenkin täyttää ilman jatkotutkimuksia.

Maanäytteitä otettiin 11 kappaletta makrofossiilianalyysiä varten. Näytteet on analysoinut Santeri Vanhanen. Näytteiden tarkat löytökohdat käyvät ilmi kaivauskertomuksen lopussa olevasta näyte-luettelosta. Erillisiä ajoitusnäytteitä ei otettu.

6. Kaivaushavainnot

Seuraavassa esitellään kaivausalueilta esiin tulleet tärkeimmät havainnot. Kuvaukset perustuvat niin kentällä tehtyihin muistiinpanoihin kuin jälkityövaiheessa puhtaaksi piirrettyihin karttoihin. Havainnot esitetään kaivausaluittain ja tasoittain.

Kaivausalueen 1 eteläpää sijaitsi savipitoisella vanhalla peltoalueella, joka on selvästi kumpareen lakea alempana. Kumpareen eteläreunassa on nimittäin havaittavissa selvä luontainen terassi-muodostuma, joka selittyy peruskallion muodolla. Suurin osa kaivausaluetta 1 sijaitsi kallion laella, jossa oli alle metrin paksuinen kerros irtaimia maalajeja, lähinnä peltomultaa ja savea. Kaivausalueen 1 pohjoispäässä irtaimia maalajeja on kallion laella selvästi paksumpi kerros. Koeajan pohjoispää ulottuu vielä 1970-luvulla viljelyssä olleelle alueelle, jonne Naval Oy:n uusin laajennus pääosin kohdistui.

Pintaturpeen alta tasossa 1 ruuduissa 5001-5008/947 paljastui vaaleanharmaa savensekainen peltomultakerros. Mainitun terassin reunalla sijainnut hajanainen kiveys tuli esille ruuduissa 5008-5010. Kiveyksen länsipuolella on avokalliota, johon on heitetty kiviä ympäröiviltä pelloilta. Ruutujen 5009-5027/947 välinen alue oli tummanharmaata peltomultaa, jossa oli paikoitellen pieniä kiviä. Röykkiö 7 paljastui ruutujen 5027-5029/947 väliseltä alueelta. Röykkiön selkeä reunakehä tuli esille heti pintaturpeen poistossa. Röykkiössä oli pari punaista hiekkakiveä sekä isohko rautakuonan pala. Maa oli selvästi nokista röykkiön 7 alueella. Röykkiön 6 pinta paljastui kaivausalueen 1 ruuduista 5032-5035/947. Röykkiö oli noin 50 cm maanpinnan tasoa korkeampi ja se oli kasattu hyvin erikokoisista kivistä, jotka olivat paksun sammaleen peitossa. Kiveys oli löyhä ja kivien väleissä oli

runsaasti nokista maata. Nokimaata oli myös rökkiön kiveyksen ulkopuolella noin puolen metrin päässä kiveyksen näkyvästä reunasta. Rökkiössä oli runsaasti rapakiveä.

Tasossa 2 kaivausalueen 1 eteläpäässä linjalle $x = 5007$ asti oli ruskeanharmaata savensekaista moreenihiekkaa, jota voidaan pitää puhtaana. Alueen peltokerros olisi näin ollen ollut alle 15 cm. Koeojan keskivaiheilta, ruudusta 5014/947 tuli esille tumman hiilensekaisen mullan ja nokisen moreenihiekan sekainen läikkä muutoin tummassa hiilen ja savensekaisessa peltomultakerroksessa. Kaksi kaivausalueen yli poikittain kulkevaa ojaa tuli esille peltomultakerroksesta. Niistä eteläisempi kulki ruudun 5023/947 poikki ja toinen viistosi rökkiön 7 eteläreunaa ruuduissa 5026-2027/947. Molempien rökkiöiden alueella nokimaa muuttui tummemmaksi tasossa 2. Peruskallio tuli esille rökkiön 6 pohjoispuolella ruuduista 5038/5029.

Tasossa 3 kaivausalueen pohjoispäästä peruskallio oli tullut vastaan koko alueella linjan $x = 5036,50$ pohjoispuolelta. Muutoin maaperä oli tummaa hiilen- ja savensekaista multaa, johon oli sekoittunut hiekkamoreenia. Vain rökkiöiden 7 ja 6 alueilla oli esillä mustaa nokimaata. Tasossa 3 rökkiön 6 pohja alkoi hämöttää ja kiviä oli enää muutamia.

Tasossa 4 suurin osa kaivausalueesta oli kaivettu joko peruskallioon tai puhtaaseen hiekkamoreeniin. Ruuduissa 5012-5014/947 tuli näkyviin pitkulainen, tumman hiilensekaisen mullan, hiekkamoreenin ja nokimaan täyttämä rakenne, joka oli 2,25 m pitkä ja 0,50 cm leveä sekä noin 20 cm syvä. Ruudussa 5018/947 peruskallion ympäröimällä alueella oli ruskeanharmaassa puhtaassa hiekkamoreenissa neljä enemmän tai vähemmän pyöreää paalunsijamaista rakennetta. Länsireunassa sijainneesta läikästä, joka voi hyvinkin olla vanhan ojan pohjaa, otetusta makrofossiilinäytteestä löytyi 113 kasvinjäännöstä, joista 77 on ohraa ja 22 tarkemmin tunnistamattomia viljan jyviä. Ruuduissa 5031-5036/947 oli jäljellä rökkiön 6 pohjimmaisiet kerrokset, jotka muodostuivat lähinnä nokimaasta ja nokisesta peltomullasta.

Kaivausalueelta 2 dokumentoitiin länsiprofiili linjan $x = 5009$ pohjoispuolelta. Sen mukaan rökkiöt 6 ja 7 on perustettu kalliopohjalle. Niitä ympäröivän historiallisen ajan peltokerroksen muokkaaminen ei ole jättänyt arkeologisesti havaittavia kyntöjälkiä profiiliin. Muokkauskerros on näin ollen tavallaan kypsynyt yhtenäiseksi, mikä viittaa hyvin pitkäaikaiseen kyntämiseen.

Kaivausalue 2 kulkee rökkiön 3 yli sivuten rökkiön 2 eteläreunaa. Kaivausalue sijoitettiin kohtaan, jossa lapionpistosta oli havaittu runsaasti rautakautisia saviastianpalasia. Alun perin kaivausalue 2 oli kymmenen metriä pitkä ja metrin levyinen koeoja, joka sijoittui koordinaattien 5024-5025/995-965 rajaamalle alueelle. Rökkiön 3 ajoituksen tarkentamiseksi ja luonteen selvit-

tämiseksi avattiin neljän neliömetrin laajennusalue röykkiön suurimman kiven lounaan puoleiseen kiveykseen. Laajennusalue sijoittuu koordinaattien 5025-5027/959-961 rajaamalle alueelle.

Tasossa 1 laajennusalueelta paljastui melko tiheä kiveys kahden suuren kivenlohkareen välistä. Röykkiökiveystä ympäröi mustan nokimaan vyöhyke, joka rajautui linjalla $y = 959$ suureen rapakiveen. Rapakiven länsipuolella koejassa oli harvaa kivikkoa tummassa noensekaisessa multakerroksessa, johon oli sekoittuneena moreenihiekkaa. Laajennusalueen itäosa ja koeojan itäpää oli tumman noensekaisen mullan peitossa. Ruudun 5024/962 pohjoisreunassa sijainnut iso kivi kuului röykkiöön 2.

Tasossa 2 laajennusalueella sekä koeojan keskivaiheilla ison rapakiven edustalla maaperä oli mustaa nokimaata. Mainitun kahden suuremman kiven välissä oli pienemmistä kivistä kasattua kiveystä. Kivien väleissä oli runsaasti mustaa nokimaata. Mustan nokimaan alueelta, erityisesti ruudussa 5025/959 sijainneen ison kiven eteläreunalta, löytyi runsaasti saviastianpalasia. Mustaa nokimaata paljastui myös röykkiön 2 edustalta koeojan itäpäästä. Muutoin tasoa peitti tumma noensekainen multakerros. Yllä kuvattu tilanne kuvaa myös tasoa 3. Laajennusalueelta on dokumentoitu välitaso 3b.

Tasossa 4 laajennusalueen musta nokimaa rajautui kiveyksen alueelle. Kivien määrä väheni huomattavasti laajennusalueella. Laajennusalueen itäosasta paljastunut kerros oli tumman nokimaan ja puhtaan moreenisoran vaihtumiskerroksen yläosaa. Koeojan länsiosasta suuren rapakiven reunasta ja osittain sen päältä paljastui pienistä kivistä koottua kiveystä. Koeojan länsipää oli osittain kaivettu peruskallioon asti. Kiveystä paljastui myös rapakiven itäpuolelta, josta saatiin talteen runsaasti keramiikkaa. Ruutujen 5024/960-961 eteläreunalta esille tuli puolipyramenmuotoinen mustan nokimaan alue. Muutoin koeojan itäpään ilmiöt rajoittuivat eri tummuusasteisiin nokimaan alueisiin.

Tasossa 5 koeojan länsipään ensimmäinen ruutu oli kokonaisuudessaan kaivettu peruskallioon. Suuren paikalleen hajonneen rapakiven länsipuolella oli näkyvissä mustaa nokimaata. Rapakiven pintaa kaivettiin aluksi lapioiden tarkoituksena poistaa kivi kokonaan. Kuitenkin vain kiven pinta oli rapautunut siinä määrin, että se voitiin poistaa. Rapakiven itäpuolella sekä laajennusalueella oli melko runsaasti pieniä kiviä mustassa nokimaassa sekä ruskeanharmaassa savensekaisessa moreenihiekassa, jota esiintyi varsinkin ruutujen 5024/959-962 alueella. Ruudussa 5024/961 oli pyöreä mustan nokimaan täyttämä läikkä, joka oli halkaisijaltaan 35 cm. Vastaavanlaisia mutta pienempiä läikkiä oli koeojan itäpään eteläreunassa kolme kappaletta. Kyseiset läikät ovat voineet muodostua luontaisen kiviä nostavan routimisen seurauksena, mutta myös röykkiöön 3 tai 2 liittyvän toiminnan tuloksena. Läikkien syntyprosessia ei kaivauksen aikana pystytty selvittämään.

Tasossa 6 laajennusalueella sijainneiden isojen lohcaremaisten kivien alla ollut kiveys ja siihen liittynyt musta nokimaa tuli esille, sillä kivet poistettiin edellisen kerroksen kaivamisen yhteydessä. Molemmat lohcareet olivat noin 60 cm paksuisia. Muutoin alue oli kaivettu puhtaaseen pohjamaahan eli se oli vaaleaa moreenihiekkaa ja -soraa. Ison rapakiven länsipuolella oli jäljellä hieman mustaa nokimaata ja siinä pieniä kiviä. Tasot 7 ja 8 on dokumentoitu enää laajennusalueelta, jossa jäljellä oli mustaa nokimaata suuren siirtolohkareen edustalla.

Röykkiön 3 kiveyksen paksuus oli enimmillään noin 60 cm. Kivisyys väheni pinnasta pohjaan mentäessä. Myös kivien koko pieneni. Suurten lohcaremaisten kivien alla oli mustaa nokimaata ja pienten kivien muodostamaa kiveystä, joten lohcareet on vieritetty röykkiöön. Yllättäen myös röykkiöön 2 kuuluvan pohjoisprofiilissa sijainneen suurehkon kiven (noin 1 x 0,5 m) alla oli tummaa hiilensekaista multaa ja nokimaata. Sama havainto tehtiin röykkiöön 3 kuuluvan suuren rapakiven osalta, sillä myös sen alla havaittiin profiilissa mustaa nokimaata. Kiveä ei ollut mahdollista siirtää, joten kaivauksella jäi varmentamatta, onko nokimaa pakkautunut kiven juureen vai onko massiivinen kivi todellakin siirretty röykkiöön.

Matias Turkkilan kuoppa sijaitsi röykkiön 10 länsipuolella, Lukkalan tilan maalla, vanhan riihen pohjan kaakkoisreunassa. Matias Turkkila toimitti kuopasta löytyneet keihäänkärjen ja ruodollisen rautaveitsen allekirjoittaneelle heti esineiden löydyttyä. Tarkka löytöpaikka näytettiin kuitenkin vasta kaivauksen viimeisenä päivänä maanomistajan ja löytäjän äidin Kaarina Lukkalan ollessa paikalla. Kaivanto oli muodoltaan kaareva. Pituutta sillä oli noin 1,5 metriä ja leveyttä sillä oli noin metri. Syvyyttä kuopalla oli noin metri. Sen eteläreunassa oli suuria kiviä ja itäreunassa mustaa nokimaata, josta poimittiin talteen jonkin verran palanutta luuta. Kuopan itäreunasta on dokumentoitu profiili mittakaavaan 1:20. Palanutta luuta ja muita löytöjä saatiin talteen kuopasta irrotetusta maasta seulomalla. Aluksi kuoppa kerrottiin kaivetun lasten ampumarjoittelupoteroksi, mutta myöhemmin kerrottiin kaivamisen todellinen syy, joka jääköön allekirjoittaneen tiedoksi.

Tutkittavalle alueelle kaivettiin myös seuraavat koekuopat ja koepistot:

Koepisto 1, 5026,90/972,40, Z1 = 24,68; Z2 = 24,33

Lapionpisto röykkiöön 1, 25x25x35 cm. Turpeen alla on 35 cm tummaa nokimaata. Löytöinä rautakauden tyyppin keramiikkaa (KM 36759: 415-416).

Koekuoppa 1, 5061/957, Z1 = 23,38; Z2 = 22,78

Koekuoppa alueen 1 pohjoispuolisella niityllä, 50x50 cm. Pintakasvillisuuden alla on noin 55 cm paksu kerros peltomultaa, jonka alla kerros vaalean harmaata savea. Alue on ollut vielä 1960-luvulla peltona. Löytöinä rautakuonaa (KM 36759:420) ja palanutta savea.

Koekuoppa 2, 5071/957, Z1 = 22,96; Z2 = 22,56

Koekuoppa alueen 1 pohjoispuolisella niityllä, 50x50 cm. Pintakasvillisuuden alla on noin 40 cm paksu kerros peltomultaa, jonka alla kerros vaaleanharmaata savea. Alue on ollut vielä 1960-luvulla peltona. Löydötön.

Koekuoppa 3, 5015/929, Z1 = 23,12; Z2 = 22,81

Koekuoppa röykkiön 8 lounaispuolella. 50x50 cm. Pintakasvillisuuden alla on noin 30 cm peltomultaa, jonka alla peruskallio. Löydötön.

Koekuoppa 4, 5016/971, Z1 = 24,55; Z2 = 24,02

Koekuoppa röykkiön 1 eteläpuolella. 50x50 cm. Pintakasvillisuuden alla on noin 30 cm peltomultaa, jonka alla 10 cm paksu kerros hiilensekaista ruskeanharmaata moreenihiekkaa. Tämän kerroksen alla on 10 cm punertavan ruskeaa puhdasta moreenihiekkaa. Löytöinä kiilanmuotoinen rautanaula, saviastian paloja, savitiivistettä, savikuonaa, palanutta savea, luuta ja palanutta luuta (KM 36759:404-411).

Koekuoppa 5, 5061/947, Z1 = 23,38; Z2 = 22,88

Koekuoppa alueen 1 pohjoispuolisella niityllä, 50x50 cm. Pintakasvillisuuden alla on noin 50 cm paksu kerros peltomultaa, jonka alla kerros vaaleanharmaata savea. Alue on ollut vielä 1960-luvulla peltona. Palanutta savea ja punasavikeramiikkaa.

Koekuoppa 6, 5051/947, Z1 = 23,16; Z2 = 22,82

Koekuoppa alueen 1 pohjoispuolisella niityllä, 50x50 cm. Pintakasvillisuuden alla on noin 30 cm paksu kerros peltomultaa, jonka alla kerros savensekaista moreenihiekkaa. Alue on ollut vielä 1960-luvulla peltona. Löytöinä palanutta savea, tiiltä ja kvartsia (KM 36759:419).

Koekuoppa 7, 5013/963, Z1 = 24,07; Z2=23,77

Koekuoppa röykkiön 1 lounaispuolella. 50x50 cm. Pintakasvillisuuden alla on noin 20 cm peltomultaa. Tämän kerroksen alla on 10 cm punertavan ruskeaa, savensekaista, puhdasta moreenihiekkaa. Löytöinä tavattu saviastian paloja, savitiivistettä, palanutta luuta ja lasikuonaa (KM 36759:400-404).

Koekuoppa 8, 5103,3/927,5 Z1 = 23,35; Z2 = 23,15

Koekuoppa röykkiön 10 eteläpuolella. 50x50 cm. Pintakasvillisuuden alla on noin 20 cm kivistä, tummaa multaa. Löydötön.

Koekuoppa 9, 5059/928 Z1 = 22,62; Z2 = 22,15

Alueen lävistämän syvän ojan eteläpuolella havaittuun kumpareeseen tehty 50x50 cm kuoppa. Maa kuopassa on sekoittunutta multaa. Kumpare on syntynyt ojaa kaivettaessa. Löydötön.

7. Löydöt

Löydöt on luetteloitu Kansallismuseon kokoelmiin päänumerolla KM 36759. Seuraavassa esitelmään löydöt kaivausalueittain. Tarkempaan löytöjen analyysiin ei jälkityöajan puitteissa ollut mahdollisuutta.

Kaivausalueelta 1 saatiin talteen erittäin runsaasti palanutta savea. Saviaineistosta on luetteloitu päänumerolle vain painanteelliset palat sekä selvästi savitiivisteeltä vaikuttaneet palat. Epämääräisistä palaneen saven paloista on laadittu luettelo ja ne on poistettu. Luettelo poistetuista palaneista

savista on tämän kertomuksen liitteenä. Kaivausalueen 2 osalta palaneet savet ovat mukana löytöluettelossa. Kaivausalueelta 1 luettelointiin seuraavasti löytöjä: 1 pronssiriipus (kulunut ja ajoittamaton), 1 turkoosi lasihelmi, 6 rautaesineitä tai sellaisen katkelmaa (lähinnä hevosenkengännauloja), 4 saviastian reunapalaa, 1 saviastian pohjapala, 37 saviastian kylkipalaa, 7 savikiekkojen kappaletta, 118 palaa savitiivistettä, 259 palaa palanutta savea, 11 palaneen luun palaa, 14 kvartsi-iskosta, 1 kivilaji-iskos, 3 pii-iskosta, 10 rautakuonaa (1,2 kg) sekä joitakin savi-kuonan kappaleita.

Kaivausalueelta 2 saatiin talteen 5 rautanaulan katkelmaa, 1 saviesineen tai -idolin kappale, 65 saviastian reunapalaa, 5 pohjapalaa ja peräti 3312 saviastian kylkipalaa (3,7 kg), 27 savikiekkon kappaletta, 484 savitiivisteiden palaa (936 g), 596 palanutta savea (221 g), 30 savikuonan kappaletta, 25 palaneen luun palaa, 35 palamattoman luun palaa (lähinnä märehäntien hampaita ja niiden pintaosia), 1 mahdollinen lasikuonakappale, 1 hiottu kiviesineen kappale, 1 hioimen kappale, 10 kvartsi-iskosta ja 1 bipolaariydin.

Matias Turkkilan kuopasta saatiin talteen leveälehtinen ruotokeihäänkärki, joka lienee Salmon "wie Aspelin 1651"-tyyppiä. Keihäänkärjen ruoto on katkennut ja nirkko vaurioitunut. Keihäänkärjen kanssa löytyneen ruodollisen veitsen terän pituus on 8,5 cm. Veitsen terä on kulunut kaarevaksi.

Veistä ja keihäänkärjeä lukuunottamatta kaikki muut esineet on löydetty irtomaan seulonnassa 6.7.2007. Pienen tasavartisen soljen kantakatkelmassa oli kiinni soljen rautaisen neulan kantaa. Itse soljen kanta on koristeltu kahdella poikittaisella kohovyöllä. Katkelman yläosassa on koristena kaksi poikittaista uurreviivaa. Rautainen vyönsoljen muodoltaan ulospäin levenevän ja kaarevakulmainen kehä on koristettu melko tiheällä poikkiviivoituksella. Soljen litteä alaspäin taipunut kieli on keskiharjallinen ja pitkulaisen vinoneliön muotoinen. Sen leveimmän kohdan ulkoreunoilla on molemmin puolin V-kirjaimen muotoiset lovet. Rautainen rullapäinen hevosenkängäsolki löytyi kahtena kappaleena. Sen neula löytyi kokonaisuutena. Näiden esineiden lisäksi seulonnassa saatiin talteen erinäisiä tarkemmin määrittelemättömiä rautavartaan kappaleita, jotka tosin voivat olla peräisin myös huomattavasti nuoremmasta kontekstista. Saviastian kylkipaloja saatiin talteen viisi kappaletta. Löytöihin kuuluu myös palaneen tuluspiin kappale. Kuopan reunasta poimittiin talteen 79 palaneen luun palaa ja seulottaessa irtomaata löydettiin 515 palaneen luun palaa, joiden yhteispaino on noin 210 grammaa. Löydöt ajoittuvat keihäänkärjen, hevosenkängäsoljen ja pronssisoljen katkelman perusteella merovingiajalle.

Kaikki avatut alueet peitettiin kaivauksen loputtua huolellisesti.

8. Tulokset ja jatkotoimenpiteet

Lukkalan kahden viikon koekaivauksen tuloksia voidaan pitää hyvinä, vaikka mitään tarkemmin ajoittavaa esineistöä ei itse kaivaukselta löytynytäkään. Röykkiöiden tarkempi ajoitus ja funktio kaipaavat lisäselvitystä. Onko kyseessä hautaröykkiöalue vai onko kyse jostakin muusta? Löytyneen savitiivisteiden perusteella alueella on ollut myös talo varmastikin jo rautakaudella. Onnellisen sattuman kautta saimme dokumentoitua tarkan löytöpaikan merovingiaikaisille esineille, jotka löytyivät Lukkalan tilan puolelta. Löytyneen polttokalmiston laajuutta ei tunneta, mutta on hyvin todennäköistä, että se jatkuu Laitilan kaupungin omistamalle maalle Kappelin kiinteistön alueelle. Tämä tulee huomioida alueen maankäytön suunnittelussa. Alue on myös luontotyyppiltään katajaketoa, jota ei saa luonnonsuojelulain nojalla pysyvästi muuttaa.

Tarkemmin tutkituksi tullut mäen eteläinen lakialue rajattiin Naval Oy:n mahdollisen laajentumisalueen ulkopuolelle. Itse laajentumisaluetta ei kuitenkaan pystytty kunnolla tutkimaan lyhyen kaivausajan puitteissa. Kahden viikon koekaivaus oli lähes hehtaarin laajuiselle alueelle yksinkertaisesti liian lyhyt. Mikäli Naval Oy:n laajentumissuunnitelmista olisi saatu täsmällisempää ja varmempaa tietoa, olisi kaivausalue 1 voitu sijoittaa pohjoisemmaksi, jolloin keväällä 2008 yllättäen toteutetun laajennuksen varsinainen alue olisi tullut paremmin selvitettyksi. Onnettomien sattumien kautta toteutettu laajennusalue ei noudattanut Museoviraston ehdottamaa aluerajausta ja sen eteläreuna on kiinni röykkiössä 4. Näin ollen muinaismuistolain nojalla kiinteään muinaisjäännökseen kuuluva suoja-alue ei toteudu. Alueella olisi tarpeen toteuttaa pienimuotoisia jatkotutkimuksia.

Ottaen huomioon 1800-luvulta asti kertyneet irtolöydöt sekä kesällä 2007 löydetyt rakenteet ja talteen saadut löydöt, voidaan Lukkalaa pitää maakunnallisesti merkittävänä kohteena. Teollisuusalueen laajentuminen kahden kalmiston väliin vähentää kuitenkin kohteen maisemallista arvoa. Alueen arkeologinen kulttuuriperintö on joka tapauksessa merkittävä. Luonnollisestikin kaikista alueella toteutettavista maankäyttöhankkeista tulee neuvotella Museoviraston kanssa.

Kirjallisuutta ja lähteitä:

Kaitainen Veijo, Laukkanen, Esa ja Uotila Kari (toim.) 2003

Kalanti ja sen naapurit. SKS.

Kivikoski, Ella ja Koivisto, Olavi 1969

Laitilan historia I. Vammala.

Koivisto, Olavi 1976

Laitilan historia II. Vammala.

Nallinmaa-Luoto, Terhi ja Alifrosti, Kari 1999

Kalannin historia. Uudenkaupungin kaupunki. Jyväskylä.

Purhonen, Paula (toim.) 1996

Vainionmäki – a Merovingian Period Cemetery in Laitila, Finland

Lähteinä on lisäksi käytetty Museoviraston arkeologian osaston topografisessa arkistossa säilytettyjä kaivauskertomuksia, valokuvia, karttoja, pääluetteloa sekä verifikaattaineistoa.

Kodjalan kylästä on olemassa verollepanokartta vuodelta 1700 (ks. Kalannin historia s. 94) sekä isojakokartta vuodelta 1779 (Kalannin historia kuva sivulla 96). Lisäksi Lukkalasta on 1800-luvun ja 1900-luvun alun kartat

Karttaluettelo

Kartta 1. Yleiskartta. A3, mk 1:750. Riku Mönkkönen

Kartta 2. Alue 1, taso 1. A3, mk 1:25. Riku Mönkkönen

Kartta 3. Alue 1, taso 2. A3, mk 1:25. Riku Mönkkönen

Kartta 4. Alue 1, taso 3. A3, mk 1:25. Riku Mönkkönen

Kartta 5. Alue 1, taso 4. A3, mk 1:25. Riku Mönkkönen

Kartta 6. Alue 1, länsiprofiilit 5009-5037/947. A3, mk 1:20. Riku Mönkkönen

Kartta 7. Alue 2, taso 1. A3, mk 1:25. Olli Kunnas ja Riku Mönkkönen

Kartta 8. Alue 2, taso 2. A3, mk 1:25. Riku Mönkkönen

Kartta 9. Alue 2, taso 3. A3, mk 1:25. Olli Kunnas ja Riku Mönkkönen

Kartta 10. Alue 2, taso 4. A3, mk 1:25. Riku Mönkkönen

Kartta 11. Alue 2, taso 5. A3, mk 1:25. Olli Kunnas ja Riku Mönkkönen

Kartta 12. Alue 2, taso 6. A3, mk 1:25. Olli Kunnas ja Riku Mönkkönen Olli Kunnas ja Riku Mönkkönen

Kartta 13. Alue 2, tasot 3b, 7 ja 8. A4, mk 1:25. Olli Kunnas ja Riku Mönkkönen

Kartta 14. Alue 2, pohjoisprofiilit: 5025/955-958, 5025/961/965, länsiprofiili 5024-5027/959 sekä Matias Turkkilan kaivaman kuopan itäprofiili.5110,37-5111,37/908,37-908,39. A3, mk 1:20.

Kartta 15. Alue 1, pinta- ja pohjavaaitukset, A3, mk 1:25. Riku Mönkkönen

Kartta 16. Alue 2, pinta- ja pohjavaaitukset, A3, mk 1:25. Riku Mönkkönen

Mustavalkonegatiiviluettelo

Kuvan numero	Aihe	Valmistusaika	Tekijä
F145160:1	Yleiskuva Naval Oy:n laajentumisalueesta. Kuvattu kaakosta.	2007	kuvaaja: Riku Mönkkönen
F145160:2	Yleiskuva Naval Oy:n laajentumisalueesta. Kuvattu etelästä.	2007	kuvaaja: Riku Mönkkönen
F145160:3	Yleiskuva Naval Oy:n laajentumisalueesta. Kuvattu lännestä.	2007	kuvaaja: Riku Mönkkönen
F145160:4	Yleiskuva Naval Oy:n laajentumisalueesta. Kuvattu luoteesta.	2007	kuvaaja: Riku Mönkkönen
F145160:5	Yleiskuva Naval Oy:n laajentumisalueesta. Kuvattu koillisesta.	2007	kuvaaja: Riku Mönkkönen
F145160:6	Alue 1 röykkiö 7, taso 1. Kuvattu kaakosta.	2007	kuvaaja: Riku Mönkkönen
F145160:7	Alue 1, rautakuona in situ ruudussa 5027/947, taso 1. Kuvattu kaakosta.	2007	kuvaaja: Riku Mönkkönen
F145160:8	Alue 1, röykkiö 6, ruudut 5032-5036/947 tasossa 1. Kuvattu kaakosta.	2007	kuvaaja: Riku Mönkkönen
F145160:9	Alue 1, ruudut 5021-5041/947 tasossa 1. Kuvattu pohjoisesta.	2007	kuvaaja: Riku Mönkkönen
F145160:10	Alue 1, ruudut 5021-5041/947 tasossa 1. Kuvattu pohjoisesta.	2007	kuvaaja: Riku Mönkkönen
F145160:11	Kaivausalueen paikka. Keskellä keramiikan löytöpaikka. Kuvattu lännestä.	2007	kuvaaja: Esa Mikkola
F145160:12	Alue 1, ruudut 5001-5041/947, taso 1. Kuvattu etelästä.	2007	kuvaaja: Esa Mikkola
F145160:13	Alue 1, ruudut 5001-5021/947, taso 1. Kuvassa myös Nuutti-koira. Kuvattu pohjoisesta.	2007	kuvaaja: Riku Mönkkönen
F145160:14	Alue 1, ruudut 5021-5041/947, taso 1. Kuvattu pohjoisesta.	2007	kuvaaja: Riku Mönkkönen
F145160:15	Röykkiö 6 ruuduissa 5032-3035/947 tasossa 2. Kuvattu kaakosta.	2007	kuvaaja: Riku Mönkkönen
F145160:16	Röykkiö 7 ruuduissa 5027/5029/947 tasossa 2. Kuvattu kaakosta.	2007	kuvaaja: Riku Mönkkönen
F145160:17	Alue 2, taso 1. Kuvattu kaakosta.	2007	kuvaaja: Esa Mikkola
F145160:18	Alue 2, taso 1. Kuvattu idästä.	2007	kuvaaja: Esa Mikkola
F145160:19	Alue 2, laajennusalue 5025-5027/959-961 tasossa 1. Kuvattu etelästä.	2007	kuvaaja: Esa Mikkola
F145160:20	Alue 2, taso 1. Kuvattu lännestä.	2007	kuvaaja: Esa Mikkola

F145160:21	Alue 2, yksityiskohtakuva röykkiön 3 kivikosta, taso 1. Kuvattu pohjoisesta.	2007	kuvaaja: Esa Mikkola
F145160:22	Alue 2, yksityiskohta röykkiön 3 kivikosta, taso 1. Kuvassa myös Nuutti-koira. Kuvattu lännestä.	2007	kuvaaja: Esa Mikkola
F145160:23	Alue 1, ruudut 5021-5041/947 tasossa 2. Kuvattu etelästä.	2007	kuvaaja: Riku Mönkönen
F145160:24	Yleiskuva. Näkymä Sirppujokilaaksoon kiviaidan yli. Kuvattu idästä.	2007	kuvaaja: Esa Mikkola
F145160:25	Ilmeisen resentti röykkiö 8. Kuvattu pohjoisesta.	2007	kuvaaja: Esa Mikkola
F145160:26	Alue 1, ruudut 5001-5021/947 tasossa 2. Kuvattu pohjoisesta.	2007	kuvaaja: Riku Mönkönen
F145160:27	Alue 1, ruudut 5001-5021/947 tasossa 2. Kuvattu etelästä.	2007	kuvaaja: Riku Mönkönen
F145160:28	Alue 2, röykkiö 3. Kiveys ruuduissa 5026-5027/959-960 tasossa 2. Kuvattu luoteesta.	2007	kuvaaja: Riku Mönkönen
F145160:29	Alue 2, ruudut 5024/955-958 tasossa 2. Kuvattu idästä.	2007	kuvaaja: Riku Mönkönen
F145160:30	Alue 2, ruudut 5024/955-958 tasossa 2. Kuvattu kaakosta.	2007	kuvaaja: Riku Mönkönen
F145160:31	Alue 2, ruudut 5024-5026/959-962 tasossa 2. Kuvattu koillisesta.	2007	kuvaaja: Riku Mönkönen
F145160:32	Alue 2. Yksityiskohtakuva hiekkakivilaastasta. Kuvattu kaakosta.	2007	kuvaaja: Riku Mönkönen
F145160:33	Alue 1, röykkiö 7, taso 3. Kuvattu kaakosta.	2007	kuvaaja: Riku Mönkönen
F145160:34	Alue 1, röykkiö 6 tasossa 3. Kuvattu lännestä.	2007	kuvaaja: Riku Mönkönen
F145160:35	Alue 1, ruudut 5021-5041/947 tasossa 3. Kuvattu etelästä.	2007	kuvaaja: Riku Mönkönen
F145160:36	Alue 1, ruudut 5021-5041/947 tasossa 3. Kuvattu pohjoisesta.	2007	kuvaaja: Riku Mönkönen
F145160:37	Alue 1, ruudut 5001-5021/947 tasossa 3. Kuvattu etelästä.	2007	kuvaaja: Riku Mönkönen
F145160:38	Alue 1, ruudut 5001-5021/947 tasossa 3. Kuvattu pohjoisesta.	2007	kuvaaja: Riku Mönkönen
F145160:39	Alue 2, ruudut 5024/959-965 tasossa 3. Kuvattu lännestä.	2007	kuvaaja: Esa Mikkola
F145160:40	Alue 2, ruudut 5024/955-958 tasossa 3. Kuvattu lännestä.	2007	kuvaaja: Esa Mikkola
F145160:41	Alue 2, laajennusalue 5025-5027/959-961 tasossa 3. Kuvattu etelästä.	2007	kuvaaja: Esa Mikkola
F145160:42	Alue 2, laajennusalue 5025-5027/959-961 tasossa 3. Kuvattu lännestä.	2007	kuvaaja: Esa Mikkola
F145160:43	Alue 2, laajennusalue 5025-5027/959-961 tasossa 3. Kuvattu luoteesta.	2007	kuvaaja: Esa Mikkola
F145160:44	Alue 2, ruudut 5024/955-959 tasossa 3. Kuvattu idästä.	2007	kuvaaja: Esa Mikkola
F145160:45	Alue 2, keramiikkakeskittymä ruudussa 5025/959 tasossa 3. Kuvattu etelästä.	2007	kuvaaja: Esa Mikkola

F145160:46	Alue 2, keramiikkakeskittymä ruudussa 5025/959 tasossa 3. Lähikuva. Kuvattu etelästä.	2007	kuvaaja: Esa Mikkola
F145160:47	Alue 1, röykkiö 6, taso 4. Kuvattu lounaasta.	2007	kuvaaja: Esa Mikkola
F145160:48	Alue 2, röykkiö 3, välitaso 3B. Kuvattu idästä.	2007	kuvaaja: Esa Mikkola
F145160:49	Alue 2, ruudut 5024/959-965 tasossa 4. Kuvattu lännestä.	2007	kuvaaja: Esa Mikkola
F145160:50	Alue 2, ruudut 5024/964-959 tasossa 4. Kuvattu idästä.	2007	kuvaaja: Esa Mikkola
F145160:51	Alue 2, yksityiskohtakuva röykkiöstä 2 (ruudut 5024/594-595). Kuvattu etelästä.	2007	kuvaaja: Esa Mikkola
F145160:52	Alue 2, yksityiskohtakuva röykkiöstä 2 (ruutu 5024/961). Kuvattu etelästä.	2007	kuvaaja: Esa Mikkola
F145160:53	Alue 2, laajennusalue (5025-5027/959-961) tasossa 4. Kuvattu lounaasta.	2007	kuvaaja: Esa Mikkola
F145160:54	Alue 2, yksityiskohtakuva ruuduista 5024-5/959 tasossa 4. Kuvattu lännestä.	2007	kuvaaja: Esa Mikkola
F145160:55	Alue 2, yksityiskohtakuva ruudusta 5026/959 tasossa 4. Kuvattu lännestä.	2007	kuvaaja: Esa Mikkola
F145160:56	Alue 2, ruudut 5024/955-958 tasossa 4. Kuvattu lännestä.	2007	kuvaaja: Esa Mikkola
F145160:57	Alue 2, ruudut 5024/959-955 tasossa 4. Kuvattu idästä.	2007	kuvaaja: Esa Mikkola
F145160:58	Alue 1, yksityiskohtakuva tummista läikistä ruudussa 5018/947 tasossa 4. Kuvattu pohjoisesta.	2007	kuvaaja: Riku Mönkönen
F145160:59	Alue 1, yksityiskohtakuva pitkänomaisesta läikästä ruuduissa 5012-5014/947. Kuvattu pohjoisesta.	2007	kuvaaja: Riku Mönkönen
F145160:60	Alue 2, röykkiö 3, taso 5. Kuvattu luoteesta.	2007	kuvaaja: Esa Mikkola
F145160:61	Alue 2, röykkiö 3, taso 5. Kuvattu etelästä.	2007	kuvaaja: Esa Mikkola
F145160:62	Alue 1, länsiprofiili 5041-5021/947. Osa 1. Kuvattu idästä.	2007	kuvaaja: Riku Mönkönen
F145160:63	Alue 1, länsiprofiili 5041-5021/947. Osa 2. Kuvattu idästä.	2007	kuvaaja: Riku Mönkönen
F145160:64	Alue 1, länsiprofiili 5041-5021/947. Osa 3. Kuvattu idästä.	2007	kuvaaja: Riku Mönkönen
F145160:65	Alue 1, länsiprofiili 5041-5021/947. Osa 4. Kuvattu idästä.	2007	kuvaaja: Riku Mönkönen
F145160:66	Alue 1, länsiprofiili 5041-5021/947. Osa 5. Kuvattu idästä.	2007	kuvaaja: Riku Mönkönen
F145160:67	Alue 1, länsiprofiili 5041-5021/947. Osa 6. Kuvattu idästä.	2007	kuvaaja: Riku Mönkönen
F145160:68	Alue 1, länsiprofiili 5041-5021/947. Osa 7. Kuvattu idästä.	2007	kuvaaja: Riku Mönkönen
F145160:69	Alue 1, länsiprofiili 5041-5021/947. Osa 8. Kuvattu idästä.	2007	kuvaaja: Riku Mönkönen
F145160:70	Alue 1, länsiprofiili 5041-5021/947. Osa 9. Kuvattu idästä.	2007	kuvaaja: Riku Mönkönen

F145160:71	Alue 1, länsiprofiili 5041-5021/947. Osa 10. Kuvattu idästä.	2007	kuvaaja: Riku Mönkönen
F145160:72	Alue 1, länsiprofiili 5041-5021/947. Osa 11. Kuvattu idästä.	2007	kuvaaja: Riku Mönkönen
F145160:73	Alue 1, länsiprofiili 5041-5021/947. Osa 12. Kuvattu idästä.	2007	kuvaaja: Riku Mönkönen
F145160:74	Alue 1, länsiprofiili 5041-5021/947. Osa 13. Kuvattu idästä.	2007	kuvaaja: Riku Mönkönen
F145160:75	Alue 1, länsiprofiili 5041-5021/947. Osa 14. Kuvattu idästä.	2007	kuvaaja: Riku Mönkönen
F145160:76	Alue 1, länsiprofiili 5041-5021/947. Osa 15. Kuvattu idästä.	2007	kuvaaja: Riku Mönkönen
F145160:77	Alue 1, länsiprofiili 5041-5021/947. Osa 16. Kuvattu idästä.	2007	kuvaaja: Riku Mönkönen
F145160:78	Alue 1, länsiprofiili 5041-5021/947. Osa 17. Kuvattu idästä.	2007	kuvaaja: Riku Mönkönen
F145160:79	Alue 2, ruudut 5024/965-959 pohjatasossa. Kuvattu idästä.	2007	kuvaaja: Esa Mikkola
F145160:80	Alue 2, ruudut 5024/965-959 pohjatasossa. Kuvattu lännestä.	2007	kuvaaja: Esa Mikkola
F145160:81	Alue 2, yksityiskohtakuva röykkiöön vieritetyistä suurehkoista kivistä. Kuvattu etelästä.	2007	kuvaaja: Esa Mikkola
F145160:82	Alue 1, länsiprofiili 5021-5001/947 osa 1. Kuvattu idästä.	2007	kuvaaja: Riku Mönkönen
F145160:83	Alue 1, länsiprofiili 5021-5001/947 osa 2. Kuvattu idästä.	2007	kuvaaja: Riku Mönkönen
F145160:84	Alue 1, länsiprofiili 5021-5001/947 osa 3. Kuvattu idästä.	2007	kuvaaja: Riku Mönkönen
F145160:85	Alue 1, länsiprofiili 5021-5001/947 osa 4. Kuvattu idästä.	2007	kuvaaja: Riku Mönkönen
F145160:86	Alue 1, länsiprofiili 5021-5001/947 osa 5. Kuvattu idästä.	2007	kuvaaja: Riku Mönkönen
F145160:87	Alue 1, länsiprofiili 5021-5001/947 osa 6. Kuvattu idästä.	2007	kuvaaja: Riku Mönkönen
F145160:88	Alue 1, länsiprofiili 5021-5001/947 osa 7. Kuvattu idästä.	2007	kuvaaja: Riku Mönkönen
F145160:89	Alue 1, länsiprofiili 5021-5001/947 osa 8. Kuvattu idästä.	2007	kuvaaja: Riku Mönkönen
F145160:90	Alue 1, länsiprofiili 5021-5001/947 osa 9. Kuvattu idästä.	2007	kuvaaja: Riku Mönkönen
F145160:91	Alue 1, länsiprofiili 5021-5001/947 osa 10. Kuvattu idästä.	2007	kuvaaja: Riku Mönkönen
F145160:92	Alue 1, länsiprofiili 5021-5001/947 osa 11. Kuvattu idästä.	2007	kuvaaja: Riku Mönkönen
F145160:93	Alue 1, länsiprofiili 5021-5001/947 osa 12. Kuvattu idästä.	2007	kuvaaja: Riku Mönkönen
F145160:94	Alue 1, länsiprofiili 5021-5001/947 osa 13. Kuvattu idästä.	2007	kuvaaja: Riku Mönkönen
F145160:95	Alue 1, länsiprofiili 5021-5001/947 osa 14. Kuvattu idästä.	2007	kuvaaja: Riku Mönkönen
F145160:96	Alue 2, röykkiö 3, taso 6. Kuvattu etelästä.	2007	kuvaaja: Olli Kunnas

F145160:97	Alue 2, röykkiö 3, taso 7. Kuvattu etelästä.	2007	kuvaaja: Olli Kunnas
F145160:98	Alue 2, ruudut 5024/955-958 tasossa 8. Kuvattu etelästä.	2007	kuvaaja: Olli Kunnas
F145160:99	Alue 2, röykkiö 3, taso 8. Kuvattu etelästä.	2007	kuvaaja: Olli Kunnas
F145160:100	Alue 2, pohjoisprofiili 5025/961-965 osa 1. Kuvattu etelästä.	2007	kuvaaja: Riku Mönkönen
F145160:101	Alue 2, pohjoisprofiili 5025/961-965 osa 2. Kuvattu etelästä.	2007	kuvaaja: Riku Mönkönen
F145160:102	Alue 2, pohjoisprofiili 5025/961-965 osa 3. Kuvattu etelästä.	2007	kuvaaja: Riku Mönkönen
F145160:103	Alue 2, pohjoisprofiili 5025/958-955 osa 1. Kuvattu etelästä.	2007	kuvaaja: Riku Mönkönen
F145160:104	Alue 2, pohjoisprofiili 5025/958-955 osa 2. Kuvattu etelästä.	2007	kuvaaja: Riku Mönkönen
F145160:105	Alue 2, röykkiö 3 länsiprofiili. Kuvattu idästä.	2007	kuvaaja: Olli Kunnas
F145160:106	Alueen 1 eteläosa täytettynä ja maisemoituna. Kuvattu etelästä.	2007	kuvaaja: Esa Mikkola
F145160:107	Alueen 1 pohjoisosa täytettynä ja maisemoituna. Kuvattu pohjoisesta.	2007	kuvaaja: Esa Mikkola
F145160:108	Näkymä röykkiön 10 suuntaan. Osa 1 panoraamasta. Kuvattu etelästä.	2007	kuvaaja: Esa Mikkola
F145160:109	Näkymä peruskartassa pelloksi merkitylle alueelle. Osa 2 panoraamasta. Kuvattu etelästä.	2007	kuvaaja: Esa Mikkola
F145160:110	Näkymä Naval Oy:n laajentumisalueelle. Osa 3 panoraamasta. Kuvattu lännestä.	2007	kuvaaja: Esa Mikkola
F145160:111	Näkymä Naval Oy:n laajentumisalueelle. Osa 4 panoraamasta. Kuvattu luoteesta.	2007	kuvaaja: Esa Mikkola
F145160:112	Näkymä röykkiöille 1, 2, 3 ja 4. Osa 5 panoraamasta. Kuvattu pohjoisesta.	2007	kuvaaja: Esa Mikkola
F145160:113	Näkymä Laitilan kaupungin omistaman tontin eteläosaan. Osa 6 panoraamasta. Kuvattu pohjoisesta.	2007	kuvaaja: Esa Mikkola
F145160:114	Alue 2 täytettynä. Kuvattu etelästä.	2007	kuvaaja: Esa Mikkola
F145160:115	Alue 2 täytettynä. Kuvassa myös Nuutti, Ville Rohiola sekä Olli Kunnas.	2007	kuvaaja: Esa Mikkola
F145160:116	Kehäänkärjen KM 36759:1 ja muiden merovingiaikaisten löytöjen löytöpaikan itäprofiili. Kuv. lännestä	2007	kuvaaja: Riku Mönkönen
F145160:117	Matias Turkkilan kaivama kuoppa kuvattuna lounaasta.	2007	kuvaaja: Riku Mönkönen
F145160:118	Keihäänkärjen löytökuopan äärellä mm. Matias Turkkila ja Kaarina Lukkala. Kuvattu lounaasta.	2007	kuvaaja: Riku Mönkönen
F145160:119	Keihäänkärjen löytökuoppa kuvattuna idästä. Huom. kiveys.	2007	kuvaaja: Riku Mönkönen

Diapositiiviluettelo

D 61140:1-73

Yleiskuvat

- 61140:1 Yleiskuva alueesta, kuvattu luoteesta, kuva Riku Mönkkönen 26.6.2007
- 61140:2 Yleiskuva alueesta, kuvattu lännestä, kuva Riku Mönkkönen 26.6.2007
- 61140:3 Kiviaita ja näkymä Sirppujoen laaksoon, kuvattu idästä, kuva Esa Mikkola 28.6.2007
- 61140:4 Alueen 2 paikka ennen avausta, kuvattu etelästä, kuva Esa Mikkola 27.6.2007
- 61140:5 Alue 2, yleiskuva, kuvattu lännestä, kuva Esa Mikkola 27.6.2007
- 61140:6 Alue 2, keramiikan löytöpaikka, kuvattu pohjoisesta, kuva Esa Mikkola 27.6.2007
- 61140:7 Röykkiö 3 täytön jälkeen, kuvattu etelästä, kuva Riku Mönkkönen 6.7.2007

Alue 1

- 61140:8 Alue 1, 5021-5041, taso1, kuvattu pohjoisesta, kuva Riku Mönkkönen 26.6.2007
- 61140:9 Alue 1, 5021-5041, taso1, kuvattu etelästä, kuva Riku Mönkkönen 26.6.2007
- 61140:10 Alue 1, 5001-5021, taso1, kuvattu etelästä, kuva Esa Mikkola 27.6.2007
- 61140:11 Alue 1, röykkiö 7, taso 1, kuvattu kaakosta, kuva Riku Mönkkönen 26.6.2007
- 61140:12 Alue 1, röykkiö 7, rautakuonaa *in situ* 5027/947, taso 1, kuvattu idästä, kuva Riku Mönkkönen 26.6.2007
- 61140:13 Alue 1, röykkiö 6, taso1, kuvattu kaakosta, kuva Riku Mönkkönen 26.6.2007
- 61140:14 Alue 1, 5001-5021/947, taso 2, kuvattu etelästä, kuva Esa Mikkola 29.6.2007
- 61140:15 Alue 1, 5001-5021/947, taso 2, kuvattu pohjoisesta, kuva Esa Mikkola 29.6.2007
- 61140:16 Alue 1, pohjoisosa, taso2, kuvattu pohjoisesta, kuva Esa Mikkola 28.6.2007
- 61140:17 Alue 1, 5021-5041/947, taso 2, kuvattu etelästä, kuva Esa Mikkola 28.6.2007
- 61140:18 Alue 1, röykkiö 7, taso 2, kuvattu kaakosta, kuva Esa Mikkola 28.6.2007
- 61140:19 Alue 1, röykkiö 6, taso 2, kuvattu kaakosta, kuva Esa Mikkola 28.6.2007
- 61140:20 Alue 1, 5001-5021/947, taso3, kuvattu etelästä, kuva Riku Mönkkönen 2.7.2007
- 61140:21 Alue 1, 5001-5021/947, taso3, kuvattu pohjoisesta, kuva Riku Mönkkönen 2.7.2007
- 61140:22 Alue 1, 5021-5041/947, taso3, kuvattu pohjoisesta, kuva Riku Mönkkönen 2.7.2007
- 61140:23 Alue 1, 5021-5041/947, taso3, kuvattu etelästä, kuva Riku Mönkkönen 2.7.2007
- 61140:24 Alue 1, röykkiö 7, taso 3, kuvattu kaakosta, kuva Riku Mönkkönen 2.7.2007
- 61140:25 Alue 1, röykkiö 6, taso 3, kuvattu lännestä, kuva Riku Mönkkönen 2.7.2007
- 61140:26 Alue 1, röykkiö 6, taso 3, kuvattu lännestä, kuva Riku Mönkkönen 3.7.2007
- 61140:27 Alue 1, yksityiskohtakuva läikistä ruudussa 5018/947, taso 4, kuvattu pohjoisesta, kuva Riku Mönkkönen 4.7.2007
- 61140:28 Alue 1, yksityiskohtakuva pitkänomaisesta rakenteesta ruuduissa 5012-14/947, taso 4, kuvattu pohjoisesta, kuva Riku Mönkkönen 4.7.2007
- 61140:29 Alue 1, yksityiskohtakuva mahdollisesta ojasta, kuvattu idästä, kuva Riku Mönkkönen 5.7.2007

Alue 2

- 61140:30 Alue 2, taso 1, kuvattu kaakosta, kuva Esa Mikkola 28.6.2007
- 61140:31 Alue 2, taso 1, kuvattu lounaasta, kuva Esa Mikkola 28.6.2007
- 61140:32 Alue 2, taso 1, kuvattu lännestä, kuva Esa Mikkola 28.6.2007
- 61140:33 Alue 2, taso 2, kuvattu kaakosta, kuva Riku Mönkkönen 2.7.2007
- 61140:34 Alue 2, 5024/959-965, taso 3, kuvattu idästä, kuva Esa Mikkola 2.7.2007
- 61140:35 Alue 2, 5024/959-965, taso 3, kuvattu lännestä, kuva Esa Mikkola 2.7.2007

- 61140:36 Alue 2, taso 4, kuvattu lännestä, kuva Esa Mikkola 3.7.2007
 61140:37 Alue 2, taso 4, kuvattu itä-koillisesta, kuva Esa Mikkola 3.7.2007
 61140:38 Alue 2, taso 4, kuvattu lännestä, kuva Esa Mikkola 3.7.2007
 61140:39 Alue 2, yksityiskohtakuva keramiikasta 5024,65/959,18 tasossa 4?, kuvattu etelästä, kuva Esa Mikkola 3.7.2007
 61140:40 Alue 2, koeojan pohja, kuvattu lännestä, kuva Riku Mönkkönen 5.7.2007
 61140:41 Alue 2, koeojan pohja, kuvattu idästä, kuva Riku Mönkkönen 5.7.2007
 61140:42-44 Alue2, pohjoisprofiili 5025/961-965, kuvattu etelästä, kuva Riku Mönkkönen 5.7.2007
 61140:45-46 Alue2, pohjoisprofiili 5025/955-958, kuvattu etelästä, kuva Riku Mönkkönen 5.7.2007

Alue 2 röykkiö 3

- 61140:47 Alue 2, yksityiskohtakuva röykkiöstä 3, taso 1, kuvattu lännestä, kuva Esa Mikkola 28.6.2007
 61140:48 Alue 2, kiveys taso 2, kuvattu kaakosta, kuva Riku Mönkkönen 2.7.2007
 61140:49 Alue 2, röykkiö 3, yksityiskohtakuva hiekkakivilaaka, kuvattu kaakosta, kuva Riku Mönkkönen 2.7.2007
 61140:50 Alue 2, röykkiö 3 5025-5027/959-961 tasossa 3, kuvattu etelästä, kuva Esa Mikkola 2.7.2007
 61140:51 Alue 2, röykkiö 3 5025-5027/959-961 tasossa 3, kuvattu lännestä, kuva Esa Mikkola 2.7.2007
 61140:52 Alue 2, röykkiö 3 5025-5027/959-961 tasossa 3, kuvattu luoteesta, kuva Esa Mikkola 2.7.2007
 61140:53 Alue 2, röykkiö 3, taso 3B, kuvattu idästä, kuva Olli Kunnas 3.7.2007
 61140:54 Alue 2, röykkiö 3, taso 4, kuvattu luoteesta, kuva Esa Mikkola 3.7.2007
 61140:55 Alue 2 ja röykkiö 3, taso 5, kuvattu etelästä, kuva Riku Mönkkönen 4.7.2007
 61140:56 Alue 2 ja röykkiö 3, taso 5, kuvattu kaakosta, kuva Riku Mönkkönen 4.7.2007
 61140:57 Alue 2, yksityiskohta röykkiöstä 3, taso 5, kuvattu etelästä, kuva Riku Mönkkönen 4.7.2007
 61140:58 Alue 2, Röykkiö 3, taso 5, kuvattu etelästä, kuva Riku Mönkkönen 4.7.2007
 61140:59 Alue 2, röykkiö 3, kuvattu etelästä, kuva Riku Mönkkönen 5.7.2007
 61140:60 Alue 2, röykkiö 3, taso 6, kuvattu etelästä, kuva Olli Kunnas 5.7.2007
 61140:61 Alue 2, röykkiö 3, taso 7, kuvattu etelästä, kuva Olli Kunnas 5.7.2007
 61140:62 Alue 2, röykkiö 3, taso 8, kuvattu etelästä, kuva Olli Kunnas 5.7.2007
 61140:63 Alue 2, röykkiö 3 länsiprofiili, kuvattu idästä, kuva Olli Kunnas 6.7.2007

Työkuvat

- 61140:64 Työkuva, kuvattu etelästä, kuva Esa Mikkola 27.6.2007
 61140:65 Työkuva. Kuvassa vasemalla Ville Rohiola ja Riku Mönkkönen. Taustalla kaivetaan röykkiötä 3. Esa Mikkola
 61140:66 Työkuva röykkiön 3 purkamisesta. Kuvassa Lassi Närväinen, Olli Kunnas ja Santeri Vanhanen, kuvattu lounaasta. Kuva Esa Mikkola
 61140:67 Työkuva. Santeri Vanhanen, Olli Kunnas ja Lassi Närväinen siirtävät kiveä. Kuva Esa Mikkola
 61140:68 Työkuva. Santeri Vanhanen, Olli Kunnas ja Lassi Närväinen ovat saaneet kiven siirrettyä. Kuva Esa Mikkola.
 61140:69 Työkuva. Olli Kunnas ja Lassi Närväinen tutkivat kiven alta paljastunutta mustaa maata. Kuva Esa Mikkola
 61140:70 Työkuva. Santeri Vanhanen, Olli Kunnas ja Lassi Närväinen siirtävät kiven pois kaivausalueelta. Kuva Esa Mikkola
 61140:71 Työkuva täytöstä, kuvattu lounaasta, kuva Riku Mönkkönen 6.7.20

Keihäänkärkikuoppa eli Matias Turkkilan kuoppa

- 61140:72 Keihäänkärjen KM 36759:1 löytöpaikan itäprofiili kuvattuna lännestä, kuva Riku Mönkkönen 6.7.2007
- 61140:73 Keihäänkärjen KM 36759:1 löytöpaikan itäprofiili kuvattuna luoteesta, kuva Riku Mönkkönen 6.7.2007